

RAPPORT 998

Archeologienota Herk-de-Stad,
Pierpontstraat

Bouw van drie nieuwbouwblokken

Deel 2: Programma van Maatregelen

Tom Lees, Sebastiaan Augustin & Elke Wesemael
maart 2021

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door *Aron bv* een archeologienota (ID 7704 & 14708)¹ opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

Daarom was bijkomend vooronderzoek noodzakelijk. Deze diende te bestaan uit een proefsleuvenonderzoek naar (proto-)historische sites.

Het aanvullend vooronderzoek dat effectief uitgevoerd werd, betrof een proefsleuvenonderzoek (2021C53). Het onderzoek werd uitgevoerd op een ca. 8200 m² groot terrein, kadastraal gekend als Herk-de-Stad, Afdeling 1, sectie A, percelen 481T, 481Y, 481X en 481Z.

Voor de uitvoer van het proefsleuvenonderzoek werd het terrein (8200 m²) onderzocht door middel van 11 W-O georiënteerde proefsleuven en twee kijkvensters. Op basis hiervan kon een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Het proefsleuvenonderzoek leverde één spoor op. Het spoor betrof een vierkante greppel te interpreteren als post-middeleeuws. Er werden drie vondsten aangetroffen. Het betrof een fragment van Rijnland steengoed, een bodem in Westerwald-steengoed en fragment van een pijpje in pijpaaarde. Het ontbreken van meer sporen is mogelijk deels te verklaren doordat het terrein (matig) verstoord was aan de zuidelijke zijde van het onderzoeksterrein. Aangezien echter elders ook diepere sporen ontbreken zijn er geen aanwijzingen dat het terrein in het verleden bewoond en/of gebruikt werd.

Het beperkt aantal sporen dat werd aangetroffen, evenals de aard ervan (m.n. een vierkante greppel), wijst niet op de aanwezigheid van een archeologisch waardevolle site. De waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats is laag. Het potentieel op kenniswinst werd tijdens het uitgevoerde onderzoek reeds gerealiseerd.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in DEEL 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een circa 8200 m² groot terrein en kadastraal gekend als Herk-de-Stad, 1ste afdeling, sectie A, percelen 481T, 481Y, 481X en 481Z aan de Pierpontstraat te Herk-de-Stad, de nieuwbouw van drie blokken met kantoren, appartementen, bijhorende ondergrondse parkeergarage en omgevingswerken.

¹<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/7704>; <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/14708>; Van De Staey, I. & Driesen, P. (2018) Archeologienota Herk-de-Stad, Pierpontstraat. Nieuwbouw van drie bouwblokken met bijhorende omgevingswerken, Tongeren.

De meest ingrijpende bodemingreep omvat de aanleg van een parkeergarage onder de 3 nieuwbouwblokken. Blok A, B en C krijgen een gezamenlijk kelderniveau dat ook deels onder het plein tussen de drie blokken zal lopen (ca. 2038,12 m2). De parkeergarage onder blok B heeft een oppervlakte van ca. 724,43 m2. Deze is echter bereikbaar via dezelfde inrit waardoor een ondergrondse tunnel dient te worden voorzien (ca. 584 m2). De bodemingrepen die gepaard gaan met de aanleg van dit ondergronds niveau zullen reiken tot op een diepte van 3,5 tot 4 m onder het bestaand maaiveld. De overige bodemingrepen zullen reiken tot op een diepte van gemiddeld 50 cm onder het maaiveld. Plaatselijk zijn echter diepere bodemingrepen (tot max. 2 m onder het maaiveld) voorzien voor de aanleg van nutsleidingen, enkele plantputten, een wadi, etc.

Aangezien op het onderzoeksterrein geen waardevolle archeologische vindplaats is aangetroffen, heeft de geplande ruimtelijke ontwikkeling geen impact hierop.

1.4 Bepaling van maatregelen

De waarde en het kennispotentieel van de vindplaats is minimaal. De kosten van een opgraving wegen dan ook niet op tegen de geringe kennisvermeerdering die zulk onderzoek zal opleveren. Bijkomend archeologisch onderzoek wordt daardoor niet nodig geacht. Er moeten daarom **geen maatregelen** getroffen worden en er werd bijgevolg geen Programma van Maatregelen opgemaakt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

CLEEREN, N. (2014), *Schadeatlas anorganisch materiaal: Glas, ceramiek, steen en pleisterwerk*, Drongen.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. & VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), *De Steentijd van Nederland*, *Archeologie* 11/12, 171-199.

HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. & ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

FISCHER A. D., VAN LONDEN H., BLONK-VAN DEN BERCKEN A. L., VISSER, R. M., RENES J. (2021) Urban farming and ruralisation in The Netherlands (1250-1850): Unravelling farming practice and the use of (open) space by synthesising archaeological reports using text mining, NAR 68, Amersfoort.

VAN DE STAey I., HILPE T. & DRIESEN P. (2018) *Archeologienota Herk-de-Stad, De Pierpontstraat. Nieuwbouw van een handelsruimte, appartementen met bijhorende omgevingswerken (ARON-RAPPORT 616)*, Tongeren.
<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/7704>

VAN DE STAey I. & DRIESEN P. (2018) *Archeologienota Herk-de-Stad, De Pierpontstraat. Nieuwbouw van een handelsruimte, appartementen met bijhorende omgevingswerken (ARON-RAPPORT 880)*, Tongeren.
<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/14708>

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

Websites:

cartoweb.be

dov.vlaanderen.be

klip.vlaanderen.be

<http://cai.onroenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroerendergoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

